

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité

Deres referanse:

Vår referanse:

Vår dato: 5. nov. 2013

Statsbudsjettet for 2014 - innspill fra skognæringen

NORSKOG representerer skogeiere som står for 15 prosent av den totale avvirkingen av skog i Norge, og som eier mer enn 13 millioner dekar skog og utmark. NORSKOG fremmer medlemmenes næringspolitiske standpunkt og yter skogfaglig konsulentbistand til medlemmer og til andre private og offentlige oppdragsgivere. I tillegg har NORSKOG et bredt internasjonalt kompetansemiljø.

Den trebaserte industrien i Norge har som kjent alvorlige problemer. Norsk trekjemisk industri har opplevd flere nedleggelse, noe som skaper utfordringer hos sagbruksindustrien og i verdikjeden skog og tre som helhet. Tatt i betraktning at denne verdikjeden var viktigere enn «fiskeri og havbruk» for drøyt ti år siden, er det grunn til å ta situasjonen på alvor. Det dreier seg tross alt om 25.000 arbeidsplasser og en samlet verdiskaping på over 40 mrd. kroner.

Skog- og trenæringen representerer 15 prosent av godstransporten i Norge. 94 prosent av transporten foregår langs vei, og transportkostnadene i næringen utgjør det dobbelte av gjennomsnittet for øvrige bransjer, målt i andel av omsetningen. Begynnelsen av verdikjeden er i skogen og er nødvendigvis uløselig knyttet til transport på lastebil. Begrensninger på lengde og totalvekt på tømmer- og modulvogntog er en utfordring som nå må skyves gjennom byråkratiet. NORSKOG registrerer at denne prosessen skjøt fart med forståelsen for problemet i etterkant av Tofte-saken, men at trykket må opprettholdes for at det skal gi praktiske resultater. NORSKOG ønsker at man nå får åpnet veinettet for de lengder og totalvekter som er teknisk mulig, samt at flaskehalsen fjernes på en praktisk måte, eksempelvis ved å lysregulere bruer slik at bare ett vogntog er på broen i samme øyeblikk. Slike enkle tiltak koster så å si ingenting og har stor betydning for transportavviklingen.

Våre nærmeste naboland og konkurrenter forholder seg til helt andre rammevilkår enn norsk tre- og treforedlingsindustri, bl.a. så er det i Finland nettopp åpnet for tømmerbiler på 75 tonn.

Økt kapasitet på jernbanenettet er helt nødvendig for å redusere de høye kostnadene med godstransport i Norge og for å legge grunnlaget for økt verdiskaping fra norske råvarer. Norsenga ved Kongsvinger er en tømmerterminal som er kapasitetsmessig sprengt, og som representerer navet for tømmertransporten langs bane på Østlandet. Derfor er det gledelig at det nå settes av 25 millioner for å videreutvikle nettopp denne terminalen. Alle aktører har tilgang til Norsenga og gjør at anlegget stimulerer til konkurranse om tømmeret og økt hogst. Tilsvarende må det forventes å bli dersom bevilgningen på 8,5 millioner til terminalen på Kvam i Gudbrandsdalen opprettholdes. I motsatt fall vil bevilgningen i praksis medføre en monopolsituasjon for en lokal, privat aktør, noe som klart er å redusere effekten av samfunnets investering i anlegget.

Tilgang til kai for å skipe ut massevirket må prioriteres for å kompensere for nedleggelsen av Tofte. Uten at massevirket kan selges med fortjeneste, vil det i neste omgang redusere avvirkingen og skape problemer for sagbruksindustrien. Derfor er det noe overraskende at den kritiske situasjonen ikke resulterer i en høyere bevilgning til kaier. Det må presiseres at kaier også er til fordel for innenlandsk treindustri langs kysten, og mange steder er det ikke formålstjenlig å frakte tømmer annet enn til sjøs. Det er derfor ikke snakk om bevilgninger til rene eksportkanaler.

Politikerne vil øke avvirkingen til 15 millioner m³ fra dagens 9-10 millioner. Dette er biologisk helt forsvarlig, med en tilvekst på 25 millioner m³. Utnyttelse av råstoffene er klimaarbeid og viktig verdiskaping – i dette bildet blir det feil om industrien i Norge skal begrense aktiviteten i skogen. Vårt felles mål er å bygge opp norsk industri og vi trenger vedvarende flyt av tømmer til denne – noe som kan stanse opp hvis vi ikke utvikler også råvareforsyningen.

Med vennlig hilsen

NORSKOG

Gaute Nøkleholm
Administrerende direktør

Mari Gjølstad
Næringspolitisk sjef